

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Strafrecht in de uitverkoop
Wingerden, S.G.C. van

Citation

Wingerden, S. G. C. van. (2012). Strafrecht in de uitverkoop. *Proces, Tijdschrift Voor Strafrechtspleging*, 91(5), 325-326. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20027>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License:

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20027>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Strafrecht in de uitverkoop*

Sigrid van Wingerden

Afschaffing van de taakstraf, van de tbs en van de vervroegde invrijheidstelling, maar invoering van de *chain gang*. Versobering van het gevangeniswezen en bezuinigen op de reclassering. Zware minimumstraffen voor gewelds- en zedendelinquenten (*three strikes and you're out*), geen regeling bij meerdaadse samenloop meer, maar stapeling van straffen ('wie klantenkorting wil, gaat maar naar de Albert Heijn') en verlaging van de leeftijdsgrens van het volwassenenstrafrecht naar 16 jaar.

Dit lijkt misschien de top tien van ideeën om de strafrechtspraktijk, waarin aandacht is voor individuele daders en hun resocialisatie, om zeep te helpen, maar dat is het niet. Het is een kleine selectie van de plannen waarmee de PVV de verkiezingsstrijd aanknoopt. De plannen kunnen in de strijd om de kiezer wellicht doeltreffend zijn, maar in de strijd tegen de criminaliteit lijken ze mij volstrekt onwenselijk en eerder averechtse effecten te sorteren. Inmiddels weten we dat we van de PVV dit soort kwakzalverij wel kunnen verwachten, maar ook de verkiezingsprogramma's van de andere politieke partijen staan vol met ferme taal. Zo wil de VVD overlast en crimineel gedrag 'snel en keihard' aanpakken, onder meer door levenslang toezicht voor zedendelinquenten en invoering van minimumstraffen. Gelukkig zijn er bij andere politieke partijen ook andere geluiden te horen, tegen de invoering van minimumstraffen en de versobering bij de reclassering. En voor een betere begeleiding van ex-ge-detineerden bij hun terugkeer in de maatschappij. Met aandacht voor een brede, preventieve aanpak.

De rigoureuze plannen in de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen komen niet uit de lucht vallen. Zo zijn er het afgelopen jaar ook uiteenlopende ideeën in de politiek geopperd ter verbetering of aanscherping van de aanpak van criminaliteit of van de tenuitvoerlegging van sancties. De invoering van het adolescentenstrafrecht is daar een voorbeeld van, net als de uitvoering van een taakstraf met een hesje aan waarop staat 'werkt voor de samenleving'. Ook wil de minister een promotie- en degradatiesysteem in gevangnissen invoeren, waarbij privileges verdiend moeten worden. Er zijn ideeën om minimumstraffen in te voeren en om gevangnissen te privatiseren. Om witteboordencriminelen harder aan te pakken, net als mensenhandel. Kortom: het is de afgelopen tijd bepaald geen komkommertijd geweest op het gebied van de hervorming van de strafrechtspraktijk.

* Mr. drs. Sigrid van Wingerden is PhD-fellow bij het Instituut voor Strafrecht & Criminologie aan de Universiteit Leiden en redactielid van PROCES.

Tegen de tijd dat u deze rubriek leest, is de verkiezingsuitslag bekend en wordt er waarschijnlijk hard gewerkt aan een regeerakkoord. Ik kan alleen maar hopen dat toekomstige hervormingen van het strafrecht en van de tenuitvoerlegging van straffen beter doordacht zijn dan de standpunten in de verkiezingsprogramma's.

Deze aflevering van PROCES vangt aan met een bijdrage van de criminologen Daphne Postma en Joris van Wijk over niet-prostitutiegerelateerde mensenhandel. De sectoren waarin arbeidsuitbuiting voorkomt en de kenmerken van slachtoffers en daders blijken niet overeen te komen met het traditionele beeld van mensenhandel.

In de volgende bijdrage laten de Maastrichtse advocaat Sjoerd van Berge Henegouwen en studente An Klaasse zich kritisch uit over de vervangende hechtenis bij de schadevergoedingsmaatregelen. Zij waarschuwen ervoor dat de schadevergoedingsmaatregel voor veroordeelden die niet draagkrachtig zijn in feite niets anders is dan een tweede gevangenisstraf.

In het PROCESperikel beschrijft Ivo Laufenberg vervolgens het stelsel Bewaken en Beveiligen, waarbij hij ook aan de hand van een aantal casussen een bijzonder inkijkje in de praktijk geeft.

Het volgende artikel betreft het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtsketen (LIJ), een instrument op basis waarvan wordt bepaald welke strafrechtelijke aanpak en eventuele zorg een jeugdige delinquent nodig heeft. Psycholoog Han Spanjaard en orthopedagoog Claudia van der Put zetten de achtergrond en de verschillende onderdelen van het LIJ uiteen.

Jaap van Vliet, beleidsadviseur bij Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering en redactielid van PROCES, gaat in zijn bijdrage in op de rol en de positie van de reclassering bij Forensisch Psychiatrisch Toezicht. Hij waarschuwt dat het belang van risicomanagement soms tot vergaande risicomijdende besluitvorming kan leiden, waarbij minder oog is voor perspectieven en kansen van de delinquent. Van Vliet stelt daarom dat de reclassering zich in haar advies aan kliniek of rechter moet uitspreken over de risico's én de mogelijkheden.

Vervolgens krijgt het syndroom van Münchausen by proxy aandacht van emeritus hoogleraar Forensische Psychiatrie Dick Raes en vicepresident van het Gerechtshof Arnhem Yvo van Kuijk. Zij beschrijven in hoeverre de gedragskundige visie op de nagebootste stoornis verschilt van de strafrechtelijke, waarbij zij nadrukkelijk pleiten voor afstemming tussen de strafrechtelijke en de gedragskundige benadering van het syndroom van Münchausen by proxy.

Ten slotte sluit officier van justitie en redactielid Ad de Beer deze aflevering van PROCES af met een PS over een minderjarig buitenlands meisje wier gevangenhouding verlengd moest worden omdat geen met het ouderlijk gezag belaste persoon haar op kwam halen.